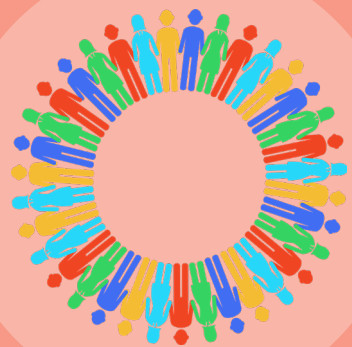

Erasmus+

ATT SKAPA
INKLUDERANDE
SAMHÄLLEN
OCH GEMENSKAPER

Welcomeship

Building Inclusive Communities Through
Community- based Entrepreneurship

Att skapa inkluderande samhällen och gemenskaper

Erasmus+

Projektet har finansierats med stöd från Europeiska kommissionen.
Publikationen [guiden] återger endast upphovsmannens uppfattningar. Kommissionen kan därför inte anses vara ansvarig för någon som helst eventuell användning av den information som återfinns däri.
Projekt No. 2017-3-DE04-KA205-015779

Intellectual Output 5

Att skapa inkluderande samhällen och gemenskaper

Utarbetad inom ramarna för projektet “Welcomeship! Att skapa inkluderande samhällen och gemenskaper genom gemenskapsbaserat entreprenörskap”

www.welcomeship.org

Projektet har finansierats med stöd från Europeiska kommissionen. Publikationen [guiden] återger endast upphovsmannens uppfattningar. Kommissionen kan därför inte anses vara ansvarig för någon som helst eventuell användning av den information som återfinns däri.

Projekt No. 2017-3-DE04-KA205-015779

Innehåll

1. Om denna guide	4
2. Projektets nyckelbegrepp	5
2.1. Welcome-ship	5
2.2. Invandrare & flyktingar	5
2.3. Inkludering vs integration	5
2.4. Inkluderande närsamhällen och gemenskaper	6
2.5. Gemenskapsbaserat entreprenörskap	6
2.6. Varför behövs gemenskapsbaserat entreprenörskap för inkludering?	7
3. Viktiga resurser som användes för att utforma denna guide	7
3.1. Översikt	7
3.2. Welcomeship Channel-kanalen	8
3.3. Påverkningsstrategi	9
4. Welcomeship -kursen: verktyg för inkludering	9
4.1. Introduktionsmodulen “Öppna sinnen och dörrar”	10
4.2. Interkulturell dialog och ömsesidig förståelse	11
4.3. Inkluderande inläring	11
4.4. Förbättrande av policyn och handlingsätt	12
4.5. Vad fungerade bra i Welcomeship	13
4.6. Inverkan på ungdomar, nyckelpersoner och intressenter, samt närsamhället och gemenskapen i stort.	14
4.7. Utmaningar	15
4.8. Förbättringsförslag	16
4.9. Teamen svarar på “Vad lärde vi oss av projektet?”	17
5. Rekommenderade åtgärder och policyn på lokal nivå	18
5.1. Beslutsfattare: skapa en välkomstkultur	18
5.2. Ungdomsorganisationer: nå ut till personer med invandrarbakgrund	19
5.3. Lokala intressenter: ta tillvara på etniska minoriteters potential	20
6. Rekommenderade åtgärder och policyn på europeisk nivå	21
6.1. Inkludering av personer med invandrarbakgrund	21
6.2. Rekommendationer för inkluderande handlingsätt och policyn	22
6.3. Förbättra gemenskapsbaserat entreprenörskap	23

1. Om denna guide

Denna guide analyserar hur inlärning genom gemenskapsbaserat entreprenörskap* kan användas som ett verktyg för inkludering av unga invandrare och flyktingar i närsamhället och lokala gemenskaper**. Den redogör för projektets inverkan på inkluderingen samt till inlärningen under projektets gång och hur detta kan främja skapandet av inkluderande gemenskaper. Guiden riktar sig till beslutsfattare, olika intressenter, ungdomsarbetare och alla som är intresserade av ämnet.

Guiden lyfter fram de bästa exemplen i Welcomeship -kursen kombinerat med färdigheter och kompetens som erhållits genom idéutveckling, tillämpning och samarbete med nyckelpersoner. En viktig del av guiden utgörs av rekommenderade åtgärder på lokal, regional, nationell och EU-nivå. Dessa rekommendationer grundar sig på forskning, feedback, input och involverande av lokala beslutsfattare och politiker genom undersökningar, Welcomeship Nights, videointervjuer och regelbundna lokala och internationella möten. Rekommendationerna har berikats genom feedback av lokala team och ungdomar i samband med projektmöten och diskussioner med publiken och samarbetspartners vid "multiplier events"-evenemangen.

Punkter som gör denna guide för inkluderande gemenskaper innovativ:

- Den grundar sig på input och åsikter av lokala nyckelpersoner som varit involverade i projektet, tex. unga invandrare, flyktingar, lokala ungdomar, olika intressenter, projektteam och lokala politiker. Detta återspeglar "**bottom up**"-förhållningssättet baserat på självupplevda erfarenheter.
- Online-versionen av denna guide på engelska, som publicerats på Welcomeship Channel i sektionen Policy Change, har interaktiva egenskaper: användarna kan lägga till innehåll, information, kommentarer och frågor, så att handboken blir en **levande resurs** som utvecklas hela tiden.
- Guiden finns på engelska, tyska, italienska, portugisiska och svenska i PDF format på Welcomeship Channel.
- Onlineversionen innehåller även **en hel del intervjuer** med ungdomar, ungdomsarbetare, olika intressenter och beslutsfattare från projektländerna.
- De rekommenderade åtgärderna som utvecklats av lokala nyckelpersoner och experter, kan användas som **ett påverkningsverktyg för att påverka policy och handlingsätt** på lokal, regional, nationell och EU -nivå.

Tillsammans med Welcomeship Channel och hela dess innehåll utgör denna guide ett väsentligt instrument för att främja åtgärder som förbättrar situationen för unga invandrare och ungdomar med begränsade möjligheter. Den är utformad för att passa många målgrupper: ungdomar, ungdomsarbetare och andra nyckelpersoner, det civila samhället, offentliga sektorn och beslutsfattare. Guiden betonar vikten av icke-formell inlärning, frivillig verksamhet, delaktighet, ungdomsarbete, information och rörlighet. Den bidrar till att föra fram inlärning genom gemenskapsbaserat entreprenörskap som ett verktyg för inkludering. Den uppmuntrar sektorövergripande initiativ som säkerställer att ungdomsfrågor tas i beaktande då olika riktlinjer och åtgärder formuleras, implementeras och utvärderas samt att ungdomarna konsulteras i frågor som berör dem, tex. delaktighet, utbildning, sysselsättning, hälsa och välbefinnande.

*I den engelska versionen "community-based entrepreneurship"

* I den engelska versionen "community". I Welcomeship kontexten kan det innebära allt från närsamhället, ett grannskap, föreningar och andra gemenskaper. I översättningen har vi använt både "närsamhälle" och "gemenskap".

2. Projektets nyckelbegrepp

Några nyckelbegrepp som används i Welcomeship -projektet och i guiden för inkluderande samhällen och gemenskaper förklaras nedan för att underlätta förståendet och undvika feltolkning.

2.1. Welcome-ship

Welcomeship -projektet kombinerar två nyckelkoncept:

1) **WELCOME** betyder skapande av en välkomnande kultur både i lokala gemenskaper och i hela samhället. Det tyska konceptet för **en välkomnande kultur** „Willkommenskultur“ avser en positiv attityd bland politiker, företag, utbildningsinrättningar, idrottsföreningar, civila och institutioner gentemot utlänningar och ofta i synnerhet gentemot invandrare.

2) **SHIP** betyder entreprenörskap och entreprenörskapsbaserad inläring. Det som Welcomeship strävar efter och vår tes som testats inom detta projekt är att en välkomnande kultur och inkludering av unga invandrare och flyktingar kan främjas genom entreprenörskap, i synnerhet gemenskapsbaserat entreprenörskap och involverande av unga invandrare, flyktingar samt andra unga människor och nyckelpersoner i samhället.

2.2. Invandrare & flyktingar

Enligt Förenta Nationerna är en internationell migrant en människa som lämnar sitt land oberoende av migrationsorsaken eller laglig status. En flykting är en person som har lämnat sitt land på grund av rädsla för förföljelse, konflikt, övergripande våld eller andra omständigheter som allvarligt stört den allmänna ordningen och gör att personen är i behov av internationellt skydd.

Trots att dessa grupper har helt olika omständigheter och behov består den huvudsakliga målgruppen inom Welcomeship -projektet av både unga invandrare och flyktingar samt ungdomar med invandrarbakgrund (andra generationen - barn till invandrare).

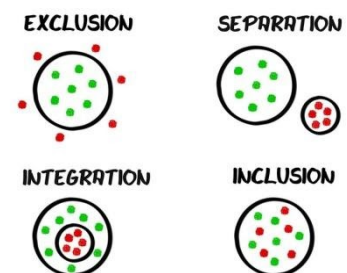
En av orsakerna till att dessa målgrupper inbjöds att delta i projektet var att båda grupperna möter fördomar, rasism och social exkludering på grund av sitt ursprung eller familjens ursprung. Dessutom innehöll kursgrupperna även ungdomar som inte har invandrar- eller flyktingbakgrund för att ungdomarna ska lära sig, utbyta tankar och arbeta tillsammans i grupper bestående av personer med blandad bakgrund, i motsats till isolerade grupper av endast invandrare och/eller flyktingar.

2.3. Inkludering vs integration

Social inkludering i projektet avser invandrarnas fullständiga ekonomiska, sociala, kulturella och politiska deltagande i värdsamhället. Integrationen sker i den offentliga och privata sfären, över generationer och på individuell, familje-, (när)samhälls- och nationell nivå (EU rådet, 2004).

Som Welcomeship -projektets underrubrik - *Att skapa inkluderande gemenskaper genom gemenskapsbaserat entreprenörskap* - indikerar, strävar projektet efter inkludering - i motsats till enbart integration - av unga invandrare och flyktingar.

Diagrammet till höger illustrerar skillnaden mellan inkludering och integration på ett tydligt sätt.

Welcomeship strävar efter att ge ungdomarna handlingskraft och nya möjligheter genom de färdigheter och kunskaper de erhåller i Welcomeship-projektet. En annan strävan är att genom påverknings-åtgärder riktade till beslutsfattare åstadkomma strukturella och policyrelaterade förändringar, samt att förändra mentaliteten och attityder, inklusive hur nyckelpersoner och andra invånare i samhället ser på unga invandrare och flyktingar ("från passiva offer till aktiva förändringsledare"). Positiv förändring eftersträvas alltså både hos målgruppen (för projektet), i närsamhället och samhället i stort.

2.4. Inkluderande närsamhällen och gemenskaper

Även om var och en har sina egna definitioner och idéer om vad en inkluderande gemenskap är eller hur den borde se ut, är de flesta eniga om att en **inkluderande gemenskap** är en gemenskap vars medborgare och medlemmar känner sig trygga, uppskattade och bekväma med att vara sig själva och uttrycka alla aspekter av sin identitet. Detta är även förenat med att strukturer och service är tillgängliga för alla medlemmar i samhället oberoende av kulturell och etnisk bakgrund, religion, sexuell inriktning, funktionsnedsättning osv. En inkluderande gemenskap har öppensinnade medborgare och organisationer och institutioner som tar vara på mångfalden.

Hur varje projektdeltagare själv ser på detta behandlades i första modulen (M1 Öppna sinnen & Dörrar) av Welcomeship -kursen samt diskuterades och debatterades grundligt. Detta var en viktig del av projektet där man grundligt behandlade ämnen som mångfald, inkludering vs exkludering och vad som krävs för att skapa inkluderande gemenskaper, detta innan man gick vidare till modulerna 2,3,4 och 5, vilka fokuserade på gemenskapsbaserat entreprenörskap.

2.5. Gemenskapsbaserat entreprenörskap

Det finns många typer av entreprenörskap: affärs-, socialt, kvinno-, solo-, miljörelaterat eller skalbart start-up entreprenörskap. Vad man menar med gemenskapsbaserat entreprenörskap i Welcomeship -projektets koncept definieras nedan. Viktiga beståndsdelar:

- 1) Det börjar med en **situationsanalys** av närsamhället eller gemenskapen för att identifiera sociala frågor och problem eller invånarnas/medlemmarnas behov, samt resurser, nyckelpersoner och potentiella samarbetspartner.

- 2) De entreprenöriella idéer som utvecklas baserar sig på situationsanalysen och representerar en **lösning på den aktuella sociala frågan** eller svarar på behov i närsamhället eller gemenskapen (som i socialt entreprenörskap). De är också hållbara och strävar efter att få till stånd positiva sociala förändringar.
- 3) För utvecklingen av en entreprenöriell idé bildar entreprenören **partnerskap** för att i samarbete med andra intressenter i närsamhället eller gemenskapen svara på de identifierade behoven.

2.6. Varför behövs gemenskapsbaserat entreprenörskap för inkludering?

Projektets övergripande mål är att utveckla, genomföra och testa "Welcomeship" modellen - en modell för entreprenörskapsbaserad inlärning avsedd för ungdomar med begränsade möjligheter, inklusive unga invandrare och lokala ungdomar. "Welcomeship" -modellen baserar sig på icke-formella inlärningsmetoder och samarbete. Den stärker samspelet mellan lokala ungdomar och nyanlända, tar itu med rädslor och fördomar samt främjar en gemenskapsanda som övergripande målsättning. Lokala ungdomar och unga invandrare utvecklar entreprenöriella idéer som tar itu med problem i närmiljön och bygger partnerskap med olika nyckelpersoner och intressenter för att åstadkomma positiva förändringar i sin lokala gemenskap. Detta samarbete förväntas leda till öppenhet, tolerans och en känsla av samhörighet i närsamhället eller gemenskapen. I slutändan är "Welcomeship" -modellen avsedd att bli ett verktyg för inkluderande gemenskaper.

3. Viktiga resurser som användes för att utforma denna guide

Ett stort antal resurser och metoder har använts sedan Welcomeship -projektet startade. Man började med att samla in data bland unga invandrare och flyktingar, projektledare, nyckelpersoner/intressenter och beslutsfattare. Syftet var att få ett brett spektrum av perspektiv och undersöka om idén att satsa på gemenskapsbaserat entreprenörskap ger resultat och bidrar till skapandet av ett inkluderande samhälle. Genom detta urval av kanaler, resurser och åtgärder kunde vi få till stånd rekommendationer om möjliga åtgärder på lokal, regional, nationell och EU-nivå.

3.1. Översikt

- En **kartläggning** utfördes i början av projektet bland unga invandrare och partnerorganisationer för att ta reda på deras uppfattning om hur inkluderande deras närsamhälle eller gemenskap var, samt om de hade intresse av entreprenörskapsbaserad inlärning.
- En **påverkningsstrategi** uppgjordes av alla medverkande partner i projektet. Det resulterade i uppgörandet av **lokala åtgärdsplaner**, där varje partner fastställde egna mål (indikatorer) för hur de skulle främja entreprenörskap som ett verktyg för inkludering och påverka lokala policyn.
- **Welcomeship Nights** dit olika nyckelpersoner och intressenter samt beslutsfattare bjöds in arrangerades av alla projektpartner. Dessa tillställningar hade olika format (Entreprenörskapslabber, träffar och sammankomster för invånare, pitching nights -presentationskvällar,

interkulturella kvällar, talkshower, osv.) och syftet var att marknadsföra gemenskapsbaserat entreprenörskap som ett verktyg för inkludering, främja utbyte mellan unga invandrare (som deltar i Welcomeship-kursen) och nyckelpersoner och intressenter i närsamhället samt påverka rådande policyn genom att diskutera dem med olika nyckelpersoner och beslutsfattare.

- Under alla fem Welcomeship modulerna samlade man in ungdomarnas och kursledarnas **feedback** om kursens genomförande **genom utvärderingsblanketter**
- **Opinionsbildningsvideon** med deltagande ungdomar, kursledare samt olika nyckelpersoner och beslutsfattare har producerats i form av videointervjuer.
- I slutet av projektet genomfördes en **kartläggning** bland alla projektpartner för att samla ihop **god praxis och åtgärdsrekommendationer**.
- Via **Welcomeship Forum** i sektionen för Policy Change (på Welcomeship Channel) och Welcomeship **Twitter kontot**, lanserades en påverknings-kampanj för att informera och engagera publiken i frågor som gäller policyn och åtgärder relaterade till entreprenörskap och inkludering av invandrare på europeisk nivå.
- Under alla internationella sammanträden (projektmöten och ungdoms-utbyten), utfördes **utvärderingar** för att få deltagarnas åsikter om policy- och åtgärdsrelaterade frågor.
- En helhetsanalys av EU policy har gjorts av projektpartneren Out of the Box International.

3.2. Welcomeship Channel-kanalen

Welcomeship Channel-kanalen har utvecklats som Intellectual Output 4 och har följande strategiska syften:

- 1) Det är en webbsida där **all relevant information om projektet**, all intellektuell Output, projektrelaterade videon och intervjuer, samt utvärderingsrapporter publiceras och kan hittas.
- 2) Den har en **integrerad online inlärningsplattform** där Welcomeship-projektets deltagare har tillgång till alla kursrelaterade element, t.ex. texter att läsa och handledningar/lektioner att se på. Den ger även möjlighet till att utbyta information med andra via interaktiva funktioner och att ladda upp hemuppgifter. Den finns på fem språk (engelska, tyska, italienska, portugisiska och svenska) och där finns även en "trainers' section" där alla övningar (totalt över 100 stycken) för alla fem modulerna finns.

- 3) Sist men inte minst, den fungerar som ett verktyg i arbetet med att påverka lokal, nationell och EU praxis som gäller entreprenörskapsbaserad inlärning och inkludering av invandrare och flyktingar. I Policy Change-sektionen av Welcomeship -kanalen, hittar du: **1) projektets påverkningsstrategi**, **2) ett Forum** länkat till projektets Twitterkonto. I Forumet och på Twitter publiceras regelbundet policy-relaterad information som för fram entreprenörskap och inkludering av invandrare och flyktingar genom att visa exempel på goda metoder och god praxis, samt nyheter om EU-policy, den senaste statistiken och all relevant information som förespråkar entreprenörskap som ett verktyg för inkludering. **3) Guiden för inkluderande samhällen och gemenskaper** publiceras som online version med videon och interaktiva funktioner (kommentarsektioner), och översättningar till tyska, italienska, portugisiska och svenska som PDF filer.

3.3. Påverkningsstrategi

Under projektets första månader har partnerkonsortiet i Welcomeship -projektet utvecklat en påverkningsstrategi med åtgärdsplan.

Welcomeship -projektet strävar efter att på lokal, nationell och europeisk nivå förespråka gemenskapsbaserat entreprenörskap som ett verktyg för skapandet av inkluderande närsamhällen och gemenskaper. Genom att uppnå följande allmänna målsättningar strävar man efter att göra gemenskapsbaserat entreprenörskap till en känd och erkänd metod för inkludering av unga invandrare och flyktingar. Alla projektpartner har förespråkat och jobbat för dessa mål under hela projektperioden:

- Gemenskapsbaserat entreprenörskap blir en känd och erkänd metod för främjande av inkluderande samhällen, för att göra lokala myndigheter, offentliga inrättningar, skolor, civilsamhällesorganisationer (CSO), ungdoms-centra och små och medelstora företag mer medvetna om konceptet
- Projektets partner bildar koalitioner med likasinnade organisationer eller institutioner på lokal och europeisk nivå.;
- Partnerorganisationerna erkänns som viktiga aktörer i det gemenskaps-baserade entreprenörskapets ekosystem, vilket stärker nätverket av resurser, handlingsätt och intressenter och underlättar skapande av en gynnsammare omgivning där entreprenöriella idéer kan blomstra.

Partnerna stävar efter att uppnå följande målsättningar med stöd av ledarorganisationen och den för uppgiften ansvariga partnern:

- Påverkningsåtgärder för uppgörande av konkreta initiativ och program som stöder gemenskapsbaserat entreprenörskap genomförs på lokal nivå. Idén har nått beslutsfattarna. Partnerorganisationerna får erkännande för sitt värdefulla bidrag i denna process. Ungdomar konsulteras och involveras.

- På lokal nivå skapas ökade möjligheter och resurser för ungdomar med invandrarbakgrund och för lokala ungdomar att engagera sig och skapa nya initiativ för gemenskapsbaserat entreprenörskap;
- Grupper bestående av unga entreprenörer med invandrarbakgrund och lokala ungdomar skapas och de jobbar aktivt tillsammans för att hitta nya gemenskaps-baserade entreprenörskapsidéer som kan leda till en förändring i den lokala gemenskapens attityd mot invandrare och flyktingar.

4. Welcomeship -kursen: verktyg för inkludering

Detta kapitel sammanfattar innehållet i Welcomeship -kursen och baserar sig på partnerorganisationernas utvärderingsrapporter samt på gruppernas utvärderings-sessioner under partnermöten. Det fokuserar på ledarnas och koordinatorernas feedback om kursmodulerna, i synnerhet introduktionsmodulen "Öppna sinnen & dörrar"; på den roll som värderingar, förväntningar, rädslor och fördomar har i inter-kulturell inläring; ger exempel på hur interkulturell dialog främjades och uppmuntrades genom projektet och sammanfattar det man lärt sig av projektet.

4.1. Introduktionsmodulen "Öppna sinnen och dörrar"

Introduktionsmodulen "Öppna sinnen och dörrar" var mycket viktig för kursen i gemenskapsbaserat entreprenörskap, eller, enligt de flesta av ledarna, det viktigaste. Den behandlade teman som team building, identitetsfrågor, mångfald och social rättvisa, samt även samhällsutveckling och samhällsanda. Att skapa en gemensam grund gjorde att deltagarna kunde ta till sig projektets värderingar, fick gemensamma rötter och lärde känna varandras bakgrunder och erfarenheter.

"När ni lär känna varandra är det lättare att jobba tillsammans och sätta normer och regler för grupparbete." (Ungdomskansliet i Kristinestad, Finland)

Övningarna i att lyssna, respektera och uppskatta varje persons åsikter skapade en positiv grund för fortsättningen av kursen. Det hjälpte deltagarna att skapa tillit och knyta äkta band inom gruppen. De kände sig trygga och bekväma med att dela sina åsikter med andra. De blev även medvetna om styrkan i social identitet och vad som krävs för att samarbeta bortom stereotyper och normer.

"Ett sådant tillvägagångssätt möjliggjorde ärlig inläring. Ungdomarna kunde utforska både skillnader och barriärer mellan olika kulturer. Vi redde ut begrepp som mångfald, multikulturalism och gemenskap, och byggde broar för en problemfri och meningsfull dialog där varje medlem uppskattades och hade en plats. Denna modul hjälpte ungdomarna att upptäcka olika perspektiv och förstå att de kanske uppfattar sig själva på ett annat sätt än andra". (DYPALL NETWORK, Portugal)

Att den första modulen om inkludering avvek från en vanlig entreprenörskapskurs fungerade inte för dem som endast var intresserade av entreprenörskap, vilket var fallet med den första gruppen i Turin, Italien. Deltagarna som först kom på kursen

fick fel uppfattning om den och kom inte igen, så man blev tvungen att omstrukturera gruppen.

Den största bedriften inom modulen "Öppna sinnen och dörrar" var att man skapade en grund för interkulturell inläring inom gruppen. Att reflektera över identitet och värderingar i en grupp med många olika kulturella bakgrunder ledde till att deltagarna fick en bättre förståelse för sig själva och skapade mera empati och förståelse för andras beteende. Utan att diskutera värderingar och påföljande fördomar som finns i många gemenskaper (majoritetsgemenskapen medräknad) skulle ömsesidig inläring inte vara möjlig. Så som kursledarna berättade, att diskutera förväntningar och farhågor, så väl som förhoppningar och drömmar, fick ungdomarna att tänka mera på likheterna än olikheterna. I slutändan hjälpte kursens mellanmänniska fokus gruppmedlemmarna att utveckla en känsla av gemenskap, en gemensam vision om värdet av tolerans, vänlighet, vänskap, respekt, jämlikhet och värdighet; att se mångfald som något berikande och inspirerande, och uppleva samhörighet genom gemensam inläring, resor och samarbete.

Rädslor och fördomar är en del av mänsklig erfarenhet. Rädslor uppkommer då man konfronteras med något man inte känner till, fördomar uppstår, får näring av och upprätthålls genom ett begränsat synsätt, bristande resurser och tron att det inte finns tillräckligt för alla. Interkulturell inläring är ett viktigt verktyg då det gäller att konfrontera begränsningar som beror på fördomar och rädslor, och får båda att försvinna. (Migrafica, Tyskland)

4.2. Interkulturell dialog och ömsesidig förståelse

Projektet inspirerade till nya sätt att uppmuntra interkulturell dialog och skapande av ömsesidig förståelse mellan nyanlända och partnerorganisationerna, framför allt:

- I Albenga skapades en podcast om inkludering ledd av ungdomar
- Nya workshops, konferenser om integration och inkludering hölls i Albenga
- I Portimao (Beach Point) och i Kristinestad (Ungdomsgården) hölls en kurs i en omgivning som var passande och trygg både för lokala ungdomar och personer med invandrarbakgrund
- En regel om att visa varandra respekt trots att man var av olika åsikter - då ett ämne som delade åsikterna diskuterades i Portimao - ledde till att man uppnådde gemensam förståelse och ungdomarna fick ett bredare perspektiv
- I Portimao och Köln fick deltagarna ibland frågor som tog dem utanför deras bekvämlighetsområde, t.ex. att se olika perspektiv, samarbeta i grupper där man saknade gemensamt språk, gemensam kultur eller likande bakgrunder
- I Kristinestad involverades lokala invånare i verksamheten och i de praktiska övningarna i upplevelsebaserad inläring
- I Köln och Kristinestad skapade man en trygg miljö där nyanlända kunde känna sig bekväma med att använda sitt nya språk - de som hade språket som modersmål eller talade det flytande påmindes om att de ska tala långsamt och de som kände sig osäkra i användningen av ett visst språk uppmuntrades att våga tala och ta plats.

I Portimão finns ungdomar vars föräldrar kommer från tidigare portugisiska kolonier i Afrika: Moçambique, Kap Verde, Angola och Guinea-Bissau. Ungdomarna har kanske aldrig besökt sitt ursprungsland och kan inte identifiera sig med det, samtidigt känner de sig annorlunda än infödda portugiser. Detta skapade en dubbel-medvetenhet om att vara "portugis med en annorlunda bakgrund". Situationen är liknande för många brasilianska ungdomar som antingen föddes i Portugal eller kom hit nyligen. Även om de alla talar samma språk, tar deras livsstig dem ofta till olika platser, ger dem olika möjligheter och val. (DYPALL NETWORK, Portugal)

London är en plats med många inflyttade. Några av dem har varit här i 60 år, andra endast några dagar eller månader. Förståelse och dialog skapades genom att hjälpa varje person att berätta om sina erfarenheter om förändring och om svårigheter och styrkor som uppstod i deras liv på grund av förändringen. (Ubele, Storbritannien)

4.3. Inkluderande inläring

Då teamen tillfrågades hur inläringselementen i Welcomeship -kursen bidrar till inkluderingen i närsamhället eller gemenskapen, konstaterade de att det är kombinationen av de olika elementen som fungerar, i synnerhet:

- Att reflektera kring olika ämnen, som kultur, identitet, värderingar, fördomar, inklusive din egen identitet och egna fördomar,
- Medvetenhet om olikheter, att inte döma varandra och kunna hantera eventuella kulturella konflikter inom gruppen,
- Team building övningar för att stärka känslan av grupptillhörighet
- Möten med lokala invånare, ledare och entreprenörer för att lära känna varandra och diskutera ungdomarnas idéer
- Kartläggning av närsamhället eller gemenskapen för att identifiera och svara på behov som finns där.
- Övningar som innehåller teamarbete och att hitta ett sätt att kommunicera med varandra oberoende av språk-, kultur- och etniska barriärer
- Studiebesök, online inläring och möten med icke-statliga organisationer och företag för att bekanta sig med positiva exempel på inkludering och inspirera gruppen att skapa sina egna idéer

Vi hade inte så många lokala deltagare mot slutet av kursen men vi fick däremot stor uppmärksamhet då vi arrangerade vårt Kulturcafé under veckoslutet. Vissa var lite tveksamma att delta men överlag tänkte många lokala invånare att det var ett bra tillfälle för dem att lära sig om olika kulturer och träffa människor med invandrabakgrund. (Ungdomskansliet, Kristinestad, Finland).

Entreprenörskapsbaserad inläring främjar inkludering eftersom unga människor, varifrån i världen de än kommer, är kreativa, har idéer, är flexibla och tar risker. När ungdomar från andra delar av världen kommer till London, har de tagit risker, för de vet inte vad de kommer att få vara med om. Jag tror att entreprenörskaps-baserad inläring ger ungdomarna möjlighet att inleda sin egen (livs)resa genom att arbeta tillsammans och som entreprenörer (Ubele, Storbritannien)

4.4. Förbättrande av policyn och handlingsätt

Enligt ledarna och koordinatörerna har projektet bidragit till att förbättra situationen för unga invandrare och ungdomar med begränsade möjligheter genom att:

- a) skapa ett inkluderande socialt nätverk där nyanlända och lokala invånare kan närma sig varandra, lära sig och samarbeta;
- b) ge unga människor kunskaper och verktyg för att skapa sitt eget företag;
- c) erbjuda en arena där ungdomarna kan föra fram sina åsikter, också i dialog med beslutsfattarna,
- d) öka medvetenheten i samhället så att det blir mera inbjudande och tolerant,
- e) ge möjlighet att delta i offentliga diskussioner som rör ungdomsfrågor

Projektet skapade utrymme och möjligheter för unga människor att lära sig och studera i en inkluderande omgivning och uppleva mångfald, vilket är en värdefull och avgörande faktor för inkludering. Även om det tar tid att förändra handlingsätt, har den praktiska upplevelsen av att samhällets nyckelpersoner och ungdomar har kommit närmare varandra skapat en grund för ömsesidig förståelse och förstärkt viljan att förbättra situationen för unga människor med begränsade möjligheter.

Utöver att förbättra policyn öppnade projektet sinnen och övervann en del hinder. Detta var första steget i att förbättra policyn och handlingsätt på lokal nivå, en process som vanligtvis kräver mycket tid. Projektet gav deltagarna möjligheten att reflektera över de hinder som vissa grupper möter på ett mycket tydligt sätt, och det skapade mera tolerans och förståelse bland olika intressenter och beslutsfattare. Det var viktigt att ge unga invandrare, ungdomar med invandrarbakgrund och ungdomar med begränsade möjligheter en chans att förklara vilka hinder de möter och vilka möjligheter de ser. (DYPALL NETWORK, Portugal).

För att nämna några exempel: I Kristinestad tog ungdomar från Welcomeship-grupperna kontakt med lokala beslutsfattare: De presenterade sin vision för stadsdirektören, tex. hurudan stad de skulle vilja bo i. För att skapa visionen tog de idéer från sina hemstäder runt om i världen och från städer de rest igenom under flykten från sitt hemland till Finland. Ett annat tillfälle där de förde fram sina åsikter var under diskussionstillfället om kommunens välfärdsprogram, där ungdomar mötte politiker för att diskutera ungdomsfrågor. I Portimão deltog ungdomarna i uppgörandet av kommunens ungdomsplan, ett arbete som leddes av DYPALL nätverket i samarbete med kommunen Portimão. I Turin gav kommunen sitt stöd till projektet och gav utrymmen för projektmöten vid det interkulturella centret samt hjälpte till med att sprida projektresultaten.

En viktig framgångsfaktor var att kommunerna där projektet implementerades var samarbetsvilliga och att där redan fanns erfarenhet av samarbete. Samarbetet stärktes genom projektet då kommunala representanter involverades i projektverksamheten, tex. möten med ungdomar, Welcomeship Nights, intervjuer, Talkshower, ungdomsutbyte i Albenga och Multiplier evenemang.

Aktiviteterna ökade beslutsfattarnas medvetenhet om hur den lokala verkligheten upplevs av unga människor med olika bakgrunder. Medan kommunerna Turin i

Italien och Lewisham i Storbritannien redan är medvetna om och aktiva i dessa frågor (se tex. intervjun med Youth Policies Delegate Marco Alessandro Giusta och kommun-direktören i Lewisham Ms Barbara Gray), har Welcomeship i Portimão bidragit till vidare utveckling av handlingssätt samt verksamhet och åtgärder riktade specifikt till multietniska gemenskaper. I Albenga önskas som följande steg att det sociala nätverk som skapades under projektet utvidgas till att omfatta hela (när)samhället och därmed skapa ännu fler idéer om inkludering, samt få know-how och kapital.

4.5. Vad fungerade bra i Welcomeship

1. Grupp mångfald. Blandade grupper bestående av personer med invandrarbakgrund och personer som har sina rötter i trakten skapade en perfekt miljö för främjande av interkulturell dialog och förstärkande av ömsesidig förståelse. Det enda sättet att skapa ett inkluderande samhälle är att alla samhällsgrupper jobbar tillsammans för att förstå varandras olika perspektiv.
2. Welcomeship Nights: att ge ungdomarna ansvaret att leda dessa evenemang, att diskutera för ungdomarna mycket viktiga ämnen med lokala intressenter och förena dem kring dessa ämnen har varit en mycket stärkande upplevelse.
3. Upplevelseaktiviteter, som studiebesök och möten med entreprenörer, var höjdpunkterna i de lokala kurserna och sänkte språkbarriären för dem som inte kunde undervisningsspråket i kurserna så bra.
4. Upplevelselekar som "Insider/Outsider -leken" från övningsboken eller "Step forward", förändrade gruppledarnas perspektiv då de skulle sätta sig in i någon annans situation och förstärkte deras förståelse, medkänsla och tolerans.
5. Att lära sig olika färdigheter som kommunikation, pitching, business model canvas-modellen, både i lokala kurser och under det internationella ungdomsutbytet i Albenga, var mycket uppskattat bland ungdomarna.
6. Blandade utbyten för ungdomar/internationellt ungdomsutbyte i Albenga: För de flesta ungdomarna var detta deras första internationella aktivitet och det hade en stor inverkan på dem: de fick lära känna människor från alla partner-länder och ta del av olika deltagares historier och livsstigar. Efter ungdomsutbytet kom ungdomarna tillbaka mycket ivriga och motiverade.
7. Gemensamma grupparbeten för att skapa och testa entreprenörskapsidéer.

Ett praktiskt exempel där man använt sig av Welcomeship verktygen kombinerat med modellen för samarbete mellan invandrare och lokala ungdomar, är ett koncept för en fusionsrestaurang med afrikansk och tysk mat som testades i Köln och eventuellt resulterar i ett verkligt gemenskapsprojekt. (Migrafica, Tyskland)

8. Ett nytt socialt nätverk med kontakter och utbyten förstärkte samhörighetskänslan i gemenskapen och närsamhället.

Många ungdomar i vår grupp har redan flera färdigheter, men de saknar ett kontaktnätverk. Projektet hjälpte dem att få tillgång till dessa kontakter, vilket var väldigt stärkande för dem, och de fick självförtroende att göra det de ville göra. (Solna ungdomskafé, Sverige)

4.6. Inverkan på ungdomar, nyckelpersoner och intressenter, samt närsamhället och gemenskapen i stort.

Enligt resultatet av kursens utvärdering kände sig ungdomarna som var aktivt involverade i Welcomeship -kursen starkare mot slutet av kursen och utvecklade en starkare känsla av samhörighet med och ansvar för sitt närsamhälle. Deltagarna var allmänt mycket nöjda med kursen (tex.: i Turin, 70/100 i genomsnitt). En kurs på fem moduler om hur man kan starta ett eget företag och hur företaget kan främja inkludering och hållbarhet i närsamhället/gemenskapen gav ungdomarna mångsidiga färdigheter (kommunikation, empati, tolerans, företagsplanering, samhällsanalys, pitching, projektledning osv.). Många deltagare konstaterade att de hade fått nya perspektiv på entreprenörskap och självständigt arbete och framför allt förbättrat sina kunskaper inom ovannämnda ämnen. Några av deltagarna testade sina företags-idéer med goda resultat. Alla deltagare kunde inte förverkliga sina företagsidéer. Det visade sig även vara svårt att hitta arbete på hemorten (tex. betyget 55/100 i Turin). Enligt deltagarnas feedback hade de dock fått viktiga kunskaper och färdigheter som de kommer att använda i sina framtida studier och sin karriär.

For ungdomarna var detta en möjlighet att få ett nytt socialt nätverk och kunskaper för livet. Det var både en stärkande och nyttig erfarenhet att nämna i CV:n. Projektet gav dem även kunskaper att ta egna initiativ och involvera andra ungdomar i dem. (Solna Ungdomskafé, Sverige)

Projektet lär ungdomarna att se på sig själva, att tänka på var de bor och tänka på vilken framtid de vill ha för sig själva och sitt närsamhälle och det ger dem färdigheter att ta sig från var de är nu till var de vill vara. (UBELE, Storbritannien)

I Albenga blev en deltagare med invandrarbakgrund medlem i partnerorganisationens styrelse; således blev YEPP Albenga den första ungdomsföreningen där invandrare kan föra fram sina åsikter och behov. I Kristinestad var det mycket viktigt för unga invandrare att träffa stadsdirektören och presentera sina idéer om Kristinestad. De besökte även skolorna för att berätta om Welcomeship -projektet och på det viset lärde de sig att tala inför publik, tala bättre engelska och finska samt fick bättre självförtroende. Welcomeship Nights, där kursdeltagarna berättade om sina erfarenheter och diskuterade med publiken, inspirerade också andra ungdomar och gjorde dem nyfikna och mera medvetna om den roll de själva kan ha. Även olika nyckelpersoner i samhället tex. lokala företagsledare, personer på ledande poster och politiker såg vilket inverkan projektet hade på deltagarnas attityder och förstod att de kan och borde involveras i arbetet med att utforma handlingssätt och utveckla program och idéer som jobbar vidare med ämnet på ett effektivt och hållbart sätt. De kunde lära sig av ungdomarna om inkludering och om några av utmaningarna som unga invandrare och entreprenörer möter. Företagsledarna kunde kommentera ungdomarnas företagsidéer. De blev även inspirerade att jobba för att introducera inkludering och mer mångfald i sina företag. I Tyskland sponsorerade en företagare införskaffningen av vissa varor till (Welcomeship)gruppen då de testade sitt koncept för en afrikansk-tysk restaurang.

Några deltagare hade möjlighet att åka utomlands på ungdomsutbyte till Albenga, Italien och till slutkonferensen i Berlin, vilket verkligen öppnade deras ögon,

eftersom de fick lära i en mångkulturell omgivning och fick många vänner runt om i världen. Några flyktingar som erhöll intyg över slutförd Welcomeship-kurs beviljades senare tillstånd att stanna i Italien. Att skapa grupper där alla känner sig inkluderade och välkomna var en av projektets nyckelprestationer och bildar en positiv grund för projektets fortsättning och hållbarhet.

Projektteamen konstaterade att projektet gav dem möjlighet att skapa kontakter eller förstärka sina kontakter med nya partner i sina länder: YEPP Albenga blev samarbetspartner med Legacoop, ett nationellt Italienskt förbund för sociala företag, samt deltog i flera seminarier och utbyten med temat inkludering och entreprenörskap. I Italien, Portugal och Tyskland förbättrade denna erfarenhet kontakterna mellan partnerorganisationerna och kommunen.

Partnerorganisationerna fick uppmärksamhet lokalt för sitt arbete och engagemang. Invånarna blev intresserade av aktiviteterna som projektdeltagarna genomförde och stödde. Lokalt har samhällena haft nytta av projektet eftersom nya initiativ har tagits och nya projekt startats, vilket har lett till fler arbetsplatser för ungdomar och mera samarbete mellan lokala ungdomar och flyktingar.

4.7. Utmaningar

Den största utmaningen för Welcomeship -kursen var att nå ut till rätt målgrupp. Projektkoordinatorerna la mycket tid och arbete på att marknadsföra projektet och hitta ungdomar som var intresserade av och ville förbinda sig att delta i ett projekt på ett år. Ledarteamen måste hitta motiverande faktorer, vilka varierade beroende på deltagarnas ålder, förväntningar och erfarenhet. Några exempel: för lokala ungdomar erbjöds möjligheten att få kursen tillgodoräknad som en gymnasiekurs, för nyanlända erbjöds möjligheten att lära sig mera om samhället och landet. Motiverande för alla var möjligheten till en gratis kurs; att träffa experter; lära känna mera människor från näromgivningen; delta i det internationella utbytet i Albenga; göra studiebesök och erhålla intyg över slutförd kurs.

Dessa åtgärder hjälpte mycket men följande stora utmaning var att hålla gruppen intakt. Det fanns avhoppare i nästan varje grupp och några grupper, tex. i Storbritannien eller Portugal var tvungna att börja om. Att fortsätta med kursen under hela sex månaders perioden den pågick var svårt för både kursdeltagarna och -arrangörerna. En bra metod från Tyskland var att ha en intensiv närstudiekurs i en veckas tid, så att deltagarna helt kunde fokusera och koncentrera sig på att studera.

I Turin valde vi en målgrupp som var alldeles för stor, både då det gäller områdets storlek och kategorin "invandrare". Kursen omfattade ett område på 200,000 invånare, men ingen av deltagarna bodde i området. Alla kom från antingen andra områden i Turin eller omkringliggande städer eller så var de internationella studerande. Kategorin "invandrare" var också mycket bred eftersom det bland dem fanns både nyanlända asylsökande och andra generationens ungdomar, som var födda i Italien i en familj med invandrarbakgrund och var utlänningar endast i rättslig mening men identifierade sig som italienare i alla avseenden. Invandrarna som var inskrivna i kursen var alla högt utbildade och hade höga förväntningar på entreprenörskap. Således var de mera intresserade av en företagsinkubator än av vår grundläggande kurs baserad på icke-formell inläring. De flesta av invandrarna

hoppade därför av kursen efter första träffen. Till slut bestod gruppen som slutförde i hela kursen av 75% italienare, av vilka en del var NEET:er (Youth not in employment, education or training - ungdomar som står utanför arbetslivet och utbildningssystemet) och en del var i slutskedet av sina universitetsstudier och hade osäkra karriärsutsikter. De resterande 25% bestod delvis av andra generationens invandrare och delvis av invånare med invandrabakgrund som redan arbetade eller studerade, alltså väl integrerade. Dessutom fanns en flykting och en utbytes-studerande från Peru bland deltagarna (CISV, Italien).

En annan svårighet var språkmuren mellan nyanlända och lokala invånare. Det var svårt att förklara kursens olika ämnen till deltagare som hade svårt att förstå grundläggande fakta om vad entreprenörskap är, hur man startar ett företag, hur man gör en pitch och så vidare. Unga flyktingar klarade inte av att ta emot all information som gavs på grund av posttraumatisk stress och språkmur. I Kristinestad, och i viss mån även i Tyskland och Italien hoppade lokala ungdomar av efter de första modulerna eftersom de ansåg att projektet inte erbjöd dem något nytt, de hade redan företagskurser i skolan. Trots diskussionerna om att inkludering och samarbete var det viktigaste inom projektet var de inte så intresserade. Därför var teamen tvungna att fortsätta med en deltagargrupp som bestod av fler deltagare med invandrabakgrund än deltagare med lokala rötter.

Innehållsmässigt var ledarna tvungna att anpassa kursen så att den tilltalade deltagarna och dess budskap kom fram på ett förståeligt sätt. Trots allt innehåll som var tillgängligt online på Welcomeships inlärningsplattform, var det inte tillräckligt intressant för ungdomarna att använda materialet för studier och mer information.

Vi var tvungna att omarbete modulerna 4 och 5 till en mycket enkel version. Innehållet är svårt och det var bättre att ha kännedom om företagen i Kristinestad. Vi tyckte att vi måste omarbete dessa moduler så att de lämpar sig för gruppen. Således började vi arbeta med idén om att arrangera ett kulturkafé, och vi arrangerade det i juni 2019, och använde då Business Canvas Model -metoden från Welcomeship -kursen för att förverkliga denna idé. Kursen slutfördes på sommaren och efter Öppna portar-evenemanget och vårt kulturkafé hade vi kontakt med gruppen under sommaren, men nu har nästan alla flyttat bort för att studera i andra städer. Vi har fortfarande kontakt via WhatsApp, och vi kommer att träffas under vårt Multiplier evenemang vintern 2019 (Ungdomskansliet i Kristinestad, Finland).

4.8. Förbättringsförslag

Ledarnas och koordinatörernas feedback på frågan “om ni gjorde om detta projekt ...vad skulle ni göra annorlunda?” är mycket positiv. Alla aktiviteter inom projektet beskrevs som nyttiga och bra planerade. I synnerhet ungdomsutbytet i Albenga var mycket lyckat. Där samlades ungdomar, kursledare och koordinatörer för att presentera hur de har genomfört projektet lokalt och det underlättade även utbytet av erfarenheter och lärdomar.

Om teamen gjorde om projektet, skulle de:

- Vända sig till en mer definierad målgrupp, tex. nyanlända i stället för invandrare, vilket är ett mycket allmänt begrepp

- Bättre förklara kursens icke-formella karaktär och skillnaderna i jämförelse med en "klassisk" kurs i entreprenörskap,
- Involvera mera lokala ungdomar i projektet,
- Ha närstudiekurser ("intensiv vecka") vs månatliga workshops och sedan komplettera med olika element som studiebesök, möten med sponsorer och partner, invånarträffar (Welcomeship Nights) för att stöda ungdomarnas projekt i praktiken och under implementeringsfasen.
- Planera in mer informell interaktion utöver studiesessionerna,
- Planera en inkubationsperiod för utvecklande och förverkligande av idéer samt inkludera startfinansiering.

I Köln har endast idén om en inkluderande restaurang förverkligats. Det visade sig vara effektivare då idén utvecklats under två projekt och eftersom Deloitte-Stiftung -stiftelsen deltog i startfinansieringen och under inkubationsperioden. Följaktligen är det viktigt för förverkligandet av företagsidéer inom Welcomeship -projektet att det finns möjligheter till startfinansiering för idéer som har en lång inkubations-process. Dessa är två komponenter som vi föreslår läggs till i liknande projekt i framtiden (Migrafica, Tyskland).

4.9. Teamen svarar på "Vad lärde vi oss av projektet?"

Vi lärde oss hur effektivt det är att arbeta tillsammans som grupp med människor med olika bakgrunder och erfarenheter (YEPP Albenga, Italien).

Vi lärde oss att det inte är lätt att krossa barriärer och fördomar, men med små steg kan vi förbättra någons liv. Vi lärde oss att detta projekt har haft stor inverkan på ungdomarna som deltog i Welcomeship -kursen. Vi lärde oss hur viktigt det är att ge invandrarna en känsla av att de blir sedda och hörda och inkluderade som viktiga medlemmar i gemenskapen. Vi tror att detta kan sänka ångest- och stressnivån som dessa människor ofta lider av (Ungdomskansliet Kristinestad, Finland).

Vi märkte under projektet att ungdomarna har många idéer men vet inte hur de ska förverkliga dem eller vem de ska fråga om stöd. Vi skapade ett nytt program som kallas "Youth Initiatives Programme" (Program för ungdomarnas initiativ). Syftet är att stöda ungdomarna i de finansiella och logistiska aspekterna av idéutveckling. På detta sätt vill vi uppmuntra ungdomarnas projekt och stärka deras ägarskap samt känslan av samhörighet med närmiljön (DYPALL NETWORK, Portugal)

Det viktigaste vi lärt oss är att gemenskapsbaserat entreprenörskap behöver ständigt stöd och engagemang av alla inblandade. Ungdomarna behöver stöd efter kursen så att de kan förverkliga sina idéer. Vi bör skapa mekanismer för fortsatt utveckling av ungdomarnas företagsidéer i samarbete med centra för företags-rådgivning. Uppföljningsprojekt behövs också för att garantera projektets hållbarhet. Mer inläring behövs, men i mera kompakt form (Migrafica, Tyskland).

Behov av fortsatta åtgärder och fortsatt lärande

Med hänsyn till vikten av interkulturell dialog, anser de flesta kursledarna att Welcomeship kursplanen borde implementeras i skolorna för att öka antalet ungdomar och lärare man når och för att skapa sammanhållning i klasserna. Utöver att utveckla ungdomarnas kunskaper och färdigheter i gemenskapsbaserat entreprenörskap, skulle lärarna och skolpersonalen förstärka sin kapacitet och förmåga att skapa inkluderande skolor som fungerar som mikrogemenskaper där alla uppskattas som individer.

Vår erfarenhet är att beslutsfattarna gör förändringar till följd av information och påtryckning. Samtidigt som jag tycker att vi gett information, har vi inte hittat metoder för att sätta press på beslutsfattarna att faktiskt göra förändringar. Därför känner vi att följande viktiga steg är att hitta mekanismer som ökar pressen (på beslutsfattare). (Ubele, Storbritannien).

5. Rekommenderade åtgärder och policyn på lokal nivå

Följande rekommendationer har uppgjorts på basis av forskning och den feedback och input man fått av lokala beslutsfattare, politiker och andra nyckelpersoner och intressenter genom kartläggningar, arrangerade evenemang som Welcomeship Nights, videointervjuer och lokala och internationella debatter och utbyten.

Syftet med dessa rekommendationer är att ge förslag på hur beslutsfattarna kan förbättra välkomstkulturen och hur olika aktörer kan ta tillvara på den potential som finns hos etniska minoriteter i näromgivningen. Rekommendationerna ger även förslag på hur ungdomsorganisationerna kunde nå ut till ungdomar med invandrar-bakgrund och genomföra aktiviteter som skulle göra mer direkt nytta för och få långvariga effekter på inkludering av ungdomar med begränsade möjligheter.

5.1. Beslutsfattare: skapa en välkomstkultur

För ungdomar och ungdomsorganisationer är beslutsfattarna på lokal nivå oftast lättast att nå när det gäller befintliga metoder för inkludering av personer med invandrarbakgrund. Syftet med dessa rekommendationer är att presentera förslag på hur beslutsfattarna kunde förbättra välkomstkulturen i närsamhället:

1. Beslutsfattarna borde lansera medialäskunnighetsprogram för att ta itu med fördomar, stereotyper och fejknyheter som gäller personer med invandrar-bakgrund och lära ungdomarna, lokala nyckelpersoner/aktörer och media att känna igen och höja sina röster mot fejknyheter.
2. Trots det faktum att personer med invandrarbakgrund inte (alltid) har rätt att rösta, är de en viktig del av samhället och ska tillfrågas i nyckelfrågor som är viktiga för deras liv (utbildning, social service, hälsovård, boende osv.). Därför borde man arrangera diskussionsmöten på lokal, regional och nationell nivå.
3. På basis av invandrarnas konstaterade behov och färdigheter borde beslutsfattarna arbeta tillsammans för att utveckla och implementera lämpliga strategier, handlingsätt och åtgärdsplaner som omfattar

nyckel-prioriteringar och överbryggar identifierade klyftor med tanke på fortsatt integrering och inkludering av personer med invandrabakgrund.

4. Ledande institutioner borde förbättra interaktionen mellan ungdomar med olika bakgrunder, inklusive de som bor vid flyktingförläggningar, genom olika sociala aktiviteter som involverar alla ungdomar oberoende av deras ursprung, medborgarskap eller vilket språk de talar.
5. Skolmyndigheterna borde organisera olika stödgrupper, som skulle kunna hjälpa studerande med invandrabakgrund att känna sig mer accepterade genom att dela med sig av sin kultur, historia, värderingar och därmed främja inkludering i (skol)gemenskapen.
6. Skolmyndigheterna borde inkludera information om, eller en kurs i gemenskapsbaserat entreprenörskap i sin kursplan, för att främja samarbete mellan ungdomar med olika bakgrunder genom att man tillsammans utvecklar potentiella företagsidéer.
7. Beslutsfattarna borde på lokal nivå stöda välkomstmekanismer för alla oberoende av personernas ursprung och bakgrund för att ge dem möjlighet att lära känna varandra och bryta existerande fördomar och stereotyper. På detta sätt får de bekanta sig med varandras intresseområden, tex. ursprungsland, politik, historia, traditioner och andra ämnen.
8. Beslutsfattarna borde främja en kultur baserad på dialog i motsats till en kultur baserad på rädsla, genom att föra en strukturerad dialog med personer med invandrabakgrund och svara på deras behov genom att lösa konkreta frågor och utmaningar och på det viset få dem att känna sig välkomna.

5.2. Ungdomsorganisationer: nå ut till personer med invandrabakgrund

Ungdomsorganisationerna borde sträva efter att nå ut till, inte endast ungdomar i allmänhet, utan även till personer med begränsade möjligheter och olika bakgrunder. Invandrarna känner sig i allmänhet exkluderade på många sätt på lokal nivå. Ungdomsorganisationerna kunde skapa nya handlingsätt genom att integrera ungdomar med invandrabakgrund både i sina aktiviteter och i beslutsprocessen.

1. Ungdomsorganisationerna borde utse handledare för nyanlända som kan fungera som kulturmedlare och uppsökande (ungdoms)arbetare, med uppgiften att överbrygga nuvarande informationsklyftor och skapa ömsesidig förståelse för att främja samarbete mellan ungdomar med olika bakgrunder
2. Ungdomsorganisationerna och personer med invandrabakgrund borde skapa en gemensam beslutsprocess för att invandrarnas behov och prioriteringar ska tas med och beaktas i relevanta projekt och i åtgärder som svarar på dessa behov och därmed säkerställer en hållbar inkludering.
3. Utgående från konstaterade behov, intressen och färdigheter hos personer med invandrabakgrund borde ungdomsorganisationerna uppmuntra olika

interkulturella aktiviteter (utbildning, sport, kultur, fritidsaktiviteter osv.) som kunde bidra till bättre social sammanhållning i den lokala gemenskapen.

4. Ungdomsorganisationerna borde initiera ett holistiskt synsätt hos olika nyckelaktörer (utbildning och offentliga institutioner, lokala myndigheter, icke-statliga organisationer, social välfärdsservice osv.) när det gäller identifieringen av behoven hos personer med invandrarbakgrund och föreslå en omfattande aktivitetsplan för att säkerställa en hållbar integration, istället för endast projektbaserat engagerande av invandrare.
5. Ungdomsorganisationerna borde involvera fler människor med invandrar-bakgrund i beslutsfattandet i organisationernas styrande organ (t.ex. styrelser och styrgrupper). De ska inte begränsas att endast vara delaktiga i invandrar-frågor, utan även ges likvärdiga rättigheter att framföra sina åsikter i allmänna frågor i organisationen.
6. Ungdomsorganisationerna borde möjliggöra kulturellt utbyte i näromgivningen för att överbrygga språkklyftor bland ungdomar med olika bakgrunder, vilket i sin tur leder till ömsesidigt lärande, förståelse och inkludering.
7. Ungdomsorganisationerna borde tillsammans med andra relevanta aktörer fokusera på fortsatt utveckling av entreprenöriellt tänkande hos unga invandrare genom skraddarsydda modeller som ger den viktigaste informationen för lättare och hållbarare integration.

5.3. Lokala intressenter: ta tillvara på etniska minoriteters potential

Invandrare ger mångfald till den lokala gemenskapen och närsamhället och gör den mer motståndskraftig mot xenofobi och nationalism. Verkligt samarbete mellan ungdomar med invandrarbakgrund, ungdomsorganisationer, beslutsfattare och andra aktörer kan resultera i hållbar inkludering av missgynnade ungdomar genom förståelse för deras potential och genom att svara på deras behov.

1. Ungdomsorganisationerna och lokala beslutsfattare borde lobba tillsammans för att ändra lagstiftningen så att man introducerar en "invandrarkvot" för etniska minoriteter i företag för att främja deras sysselsättning och vidare möjliggöra inkludering.
2. Lokala intressenter borde lansera och stöda ett antal interkulturella evenemang för att öka lokalbefolkningens kännedom om etniska minoriteter, deras kultur och traditioner med hjälp av storytelling, sport och fritidsaktiviteter.
3. Lokala aktörer borde utföra en kartläggning av invandrarnas färdigheter och kompetenser för att skapa en databas som kan användas av potentiella arbetsgivare som söker arbetskraft. Detta skulle främja ny sysselsättning och därmed bidra till fortsatt inkludering av etniska minoriteter och andra personer med invandrarbakgrund på ett mera hållbart sätt.

4. Skolmyndigheterna borde i samarbete med ungdomsorganisationer och personer med invandrarbakgrund lansera olika studieprogram som ökar medvetenheten hos studerande och lärare om vikten av att inkludera etniska minoriteter, flyktingar, invandrare och asylsökande.
5. Relevanta aktörer borde grunda multifunktionella sociala centrum för att hjälpa lokala ungdomar med olika bakgrunder att utveckla innovativa idéer och initiativ om hur man kan skapa en välkomstkultur i närsamhället.
6. Genom gemensamt firande av viktiga (helg) dagar och högtider, kan man i närsamhället öka medvetenheten om vikten av att mångfald och på det viset stöda inkludering av etniska minoriteter genom att visa acceptans för deras kulturella och sociala modeller.

6. Rekommenderade åtgärder och policyn på europeisk nivå

6.1. Inkludering av personer med invandrarbakgrund

Flera faktorer kan påverka vilken inställning personer har till invandrare och i vilken mån de (invandrarna) känner sig accepterade i den lokala gemenskapen. Det är mycket viktigt att man främjar aktivt deltagande hos invandrare och flyktingar i lokal ekonomi, politik, konst, sport, offentliga institutioner, frivilligarbete och annat som de visat intresse för.

Detta kunde bidra till att motverka stereotyper och fördomar som lätt skulle kunna leda till ökad segregation av människor med invandrarbakgrund i synnerhet inom utbildning och sysselsättning. Sedan 2016 har Europeiska Kommissionen understött EU-medlemsländerna i deras strävanden att inkludera invandrare i utbildnings och praktikersystem - från tidig småbarnsfostran till högre utbildning.

Det är viktigt att uppmuntra lokala myndigheter och styrande samt icke-statliga organisationer att fungera som brobyggare mellan lokala medborgare och nyanlända invånare och hjälpa dem att förstå varandras språk, kultur, traditioner och integrera dem med beaktande av alla sociala aspekter.

Flyktingar, asylsökande och invandrare från icke-EU länder löper stor risk att bli arbetslösa eller undersysselsatta. Genom att använda gemenskapsbaserat entreprenörskap som metod kunde lokala gemenskaper och samhällen arbeta tillsammans med lokala företag och andra aktörer för att främja öppenhet för sysselsättning av invandrare och flyktingar och på det viset aktivt bidra till hållbar inkludering.

Svårigheter som invandrarentreprenörer har med att driva ett företag

Svårigheterna som invandrarentreprenörerna har med att driva ett företag beror på speciella hinder som invandrare - liksom andra sårbara grupper - råkar ut för när de vill starta ett företag.

- Ofta är det väldigt utmanande för dem att få lån från finansiella institutioner vilket beror på att de inte har någon egendom som skulle kunna ställas som

säkerhetsinteckning som garanterar bankens investering. Därför har de inga möjligheter att etablera sig inom mera lönsamma sektorer.

- För invandrarentreprenörerna är det utmanande att hantera lokal administration och att förstå alla lokala och nationella regler beträffande registrering, beskattning, ekonomisk rapportering osv.
- Invandrarentreprenörer är i de flesta fallen isolerade från den lokala företags-gemenskapen, vilket gör det ännu svårare att förstå den lokala kontexten och bekanta sig med arbetsmarknaden. Detta är mycket svårt att överbrygga eftersom deras kontakter och umgängeskrets ofta består endast av andra invandrare eller personer inom missgynnade grupper.
- Som ett resultat av detta hamnar invandrarna ofta i olönsamma, krävande mikroföretag som i de flesta fallen inte ger en anständig sysselsättning eller utkomst.

Egenföretagande bland invandrare i EU 2018-2019

Enligt rapporten *Missing Policies (2019)*¹, var **andelen egenföretagare bland invandrare** inom Europeiska Unionen (EU) år 2018 en aning lägre än bland dem som blivit födda i landet. Av de 18.5 miljoner utlandsfödda personer som arbetade inom EU, var ca 13 % egenföretagare år 2018. Detta var en aning mindre än antalet egenföretagare bland dem som blivit födda i det rapporterade landet (14.9%).

Antalet invandrare som är egenföretagare ökade i EU från 2.2 år 2009 till **2.9 miljoner år 2018** (gäller inte Tyskland eftersom inga uppgifter finns tillgängliga från tidigare än år 2017). Denna ökning berodde på en ökning på 47 % bland egen-företagande invandrarkvinnor. Trots ökningen av det faktiska antalet egen-företagande invandrare, var andelen egenföretagare konstant mellan 2009 och 2018.

Det finns en betydande klyfta mellan kvinnor och män då det gäller egenföretagande bland invandrare, vilket överensstämmer med könsklyftan för egenföretagare bland hela befolkningen. I EU grundade invandrarmän ca 1.5 gånger mer sannolikt ett eget företag än invandrarkvinnor år 2018 - 17.0 % av invandrarmännen födda i ett annat EU-land och 16.2 % av dem födda utanför EU var egenföretagande jämfört med 10.3 % och 9.4 % av invandrarkvinnorna. Detta överensstämmer med den allmänna könsklyftan för egenföretagande (16.9 % vs. 9.6 %).

Andelen egenföretagande invandrare varierade avsevärt inom EU år 2018. Andelen egenföretagande invandrare var störst i Tjeckien (15.1 % bland dem födda i ett annat EU land och 34.9 % bland dem födda utanför EU) och lägst i Norge (6.2% och 6.0%).

Allmänt sett är det lika sannolikt för invandrarentreprenörer som för icke invandrare att skapa arbetsplatser. År 2018, hade **26.2 % av egenföretagare födda utanför EU** en eller flera anställda, vilket överensstämmer med antalet bland

¹ The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship

egenföretagande icke-invandrare (26.3%). Däremot var det en aning mindre sannolikt att de som var födda i ett annat EU-land hade anställda (22.9%).

6.2. Rekommendationer för inkluderande handlingsätt och policyn

Inkluderande finansiella strategier

Europeiska riktlinjer i fråga om integration och inkludering av invandrare borde bli mera holistiska och samstämmiga bland nyckelparterna i EU för att få till stånd hållbara lösningar för långvarig förbättring av välkomstkulturen i lokala gemenskaper. De reserverade anslagen för dessa ändamål borde förenas med stöd-former från andra europeiska finansiella institutioner (tex. Europeiska investerings-banken) och dessa stödformer borde genast bli tillgängliga för städer och kommuner för investeringar i hållbar lokal ekonomisk utveckling genom att stöda gemenskaps-baserat entreprenörskap och liknande modeller för inkluderande företagande.

Inkluderande utbildning

Ungdomar med invandrabakgrund möter många hinder i sin formella och informella utbildning. I de flesta EU-länderna är invandrabarnen och -ungdomarna missgynnade inom utbildningssystemet. Redan under åren för småbarnsfostran måste de hantera utmaningar med att inte känna sig accepterade och studera på ett främmande språk, vilket gör att de inte alltid är på samma nivå som sina jämnåriga. Dessa hinder ökar andelen avhoppare från skolan bland ungdomar med invandrabakgrund och gör att de har svårare att bli antagna till universitetsstudier eller hitta arbete.

Europeiska beslutsfattare borde fokusera på att ge lärarna och utbildarna aktivt stöd för implementering av olika inkluderande utbildningsprogram samt metoder för informellt lärande, vilket skulle resultera i att flera ungdomar med invandrabakgrund skulle bli helt integrerade i medlemsländernas utbildningssystem.

Gör reglerna som gäller invandrare och asylsökande tydliga och tillgängliga

Nu möter invandrarna för många hinder under startup-fasen eller när de driver ett företag då det gäller lokal och nationell lagstiftning, beskattningssystem, samt erkännande av behörighet och informella kunskaper.

Relevanta europeiska institutioner borde tillsammans med medlemsstaterna skapa ett virtuellt bibliotek/databas som ger en översikt av aktuella regler som gäller arbetsmarknaden och anställning av invandrare och asylsökande, samt uppehållsrätt för asylsökande, flyktingar och andra invandrare.

6.3. Förbättra gemenskapsbaserat entreprenörskap

I planeringen av stödåtgärder för invandrarrelaterat entreprenörskap, borde olika institutioner och organisationer ta hänsyn till redan existerande stödfunktioner i

regionen eller landet som kan vara till hjälp för att klara av några av de specifika hinder som entreprenörer med invandrarbakgrund möter.

Efter att ha beaktat vilka funktioner som redan finns för att stöda invandrare och deras integrering genom sysselsättning, borde beslutsfattarna initiera nya stödmekanismer baserade dels på konstaterade behov bland invandrare, flyktingar och asylsökande, dels på den lokala företagsgemenskapens och i synnerhet arbetsmarknadens behov.

Ömsesidig inlärning, samarbete och utbyte av resurser mellan personer med invandrarbakgrund och lokala företag skapar hållbara gemenskaper utan etniska och nationella spänningar baserade på stereotyper och fördomar.

Stöd till existerande invandrarägda företag

Av de redan existerande invandrarföretagen borde beslutsfattarna skapa roll-modeller, inte bara för personer med invandrarbakgrund utan för missgynnade grupper i allmänhet.

Dessutom skulle det vara praktiskt att utvidga deras kommersiella och professionella nätverk från att bestå av endast eller främst invandrarkontakter, till att bestå av mångsidigare kontakter för att ge dem stöd i arbetet för ett hållbart och lönsamt företagande som kunde bidra till deras inkludering i den lokala ekonomin.

Plattformer för utbyte av erfarenheter relaterade till inkludering och integration av invandrare

Att skapa olika plattformar för utbyte av erfarenheter gällande den lokala utvecklingen av olika handlingssätt genom europeiska regionkommittén och andra EU institutioner kunde resultera i ett större utbud av användbara lösningar för fortsatt inkludering av invandrare, flyktingar och asylsökande.

Medan en del av de lokala myndigheterna och styrande saknar kännedom om invandrarernas integration har andra mycket erfarenhet och har erbjudit fortgående stöd åt invandrare, flyktingar och asylsökande under de senaste åren. Detta stöd har resulterat i betydande prestationer inom hållbar inkludering och integration av invandrare. Utbyte av erfarenheter på ett systematiskt sätt kunde stärka de lokala myndigheterna att utveckla och implementera integrerande handlingssätt.

Det finns redan ett stort antal EU-finansierade projekt som har understött utbyte av erfarenheter och ömsesidigt lärande bland beslutsfattare på nationell, regional och lokal nivå. Detta stöd har dock vanligtvis varit begränsat till projekttiden och har i de flesta fallen inte lett till utbyte av kunskaper och förverkligande av god praxis på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Tillhandahålla information på många språk och öka synligheten av framgångshistorier bland invandrarerna

För att kunna svara på möjligheterna och utmaningarna som ett ökat antal unga invandrare och flyktingar inom Europeiska unionen innebär, som framgår i Europeiska rådets resolution, borde europeiska institutioner lägga mera resurser på att stöda etableringen av mångspråkig informationservice (inklusive mångspråkiga webbsidor)

Rollmodeller bland entreprenörer med invandrabakgrund borde involveras i utvecklingen och implementeringen av denna service. Att dela deras framgångs-historier kunde inspirera i synnerhet nyanlända att delta i olika aktiviteter i deras närsamhälle och på det viset bli mer inkluderade. Denna nya service kunde även informera om de initiativ för stöd av entreprenörskap bland invandrare som redan finns på europeisk och nationell nivå.

Mätning och uppföljning av existerande stödsystem för invandrarentreprenörskap

Europeiska institutioner och organisationer borde fokusera mera på att mäta och följa upp inverkan och effekten av aktiviteter som syftar till kontinuerlig och hållbar integration och inkludering av personer med invandrabakgrund.

Att arrangera utbildning och handledning, ge möjlighet till engångsbidrag och andra typer av in natura stöd till invandrare och flyktingar borde inte vara ett själv-ändamål. Endast hållbara mekanismer som skapas i samarbete mellan europeiska, nationella och lokala intressenter tillsammans med representanter för invandrare resulterar i fullständig integration, först i arbetsmarknaden och sedan i alla andra sociala sfärer.

Welcomeship

Building Inclusive Communities Through
Community-based Entrepreneurship

Guide för inkluderande samhällen och gemenskaper

Utarbetad av

Jochen Schell (YEPP EUROPE)
Dr. Tetiana Katsbert (YEPP EUROPE)
Igor Jojkic (Out of the Box)
Marko Paunovic (Out of the Box)

Med hjälp av

Erica Tamietti (CISV)
Roberto Varone (CISV)
Carolina Loureiro (DYPALL)
Abraham Nida (Migrafrica)
Pepe Herrera (Solna Youth Cafe)
Alessio Sgarlato (YEPP Albenga)
Jessica Bårdsnes (Youth Office Kristinestad)
Harriet Lindelöf-Sahl (Youth Office Kristinestad)
Yvonne Field (Ubele)
Michael Hamilton (Ubele)

Grafisk design av

Helena Habdija (extern konsult)

YEPP EUROPE

Institute for Community Education
International Akademie Berlin (INA) gGmbH
Nassauische Straße 5
10717 Berlin, Germany
www.yeppeurope.org

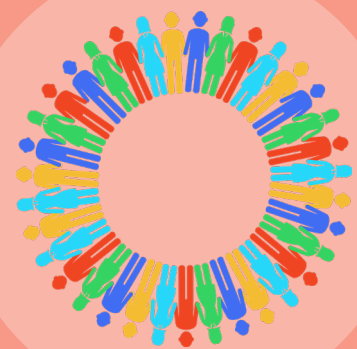
Berlin 2020

Projektet har finansierats med stöd från Europeiska kommissionen.
Publikationen [guiden] återger endast upphovsmannens uppfattningar. Kommissionen kan därför inte anses vara ansvarig för någon som helst eventuell användning av den information som återfinns däri.
Project No. 2017-3-DE04-KA205-015779

Erasmus+

Welcomeship

Building Inclusive Communities Through
Community- based Entrepreneurship